Kik ten Boom

Christiaan (Kik) Johannes ten Boom werd geboren op 27 mei 1920 in Zuilen. Hij was zoon van de hervormde dominee Willem ten Boom en Christina van Veen. Ze zijn thuis met vier kinderen, Casper (13 juli 1917), Hermiana (Hemmie) Johanna ten Boom (30 december 1918), Johannes Christiaan (Kik) (27 mei 1920) en Cornelia Arnold (Nol) Johanna (16 december 1921).

In mei 1932 werd in Hilversum door onder andere Dominee W. ten Boom de Heideparkgroep opgericht. Het werd de 3e Hilversumse Groep en was aangesloten bij de NCVP (Nederlandse. Christelijke Vereniging van Padvinders). Ze bestond naast de Gooische Treckers en de Watergroep. De naam is ontleend aan het landgoed 'Heidepark' aan de Soestdijkerstraatweg waar hun groepshuis stond. De groep had een egaal bruine das. Doordat er teveel leden kwamen, splitste in 1938 de Celliersgroep af (groep 6). Op 2 juli 1932 werd Kik samen met Gé Verheul door Hopman Kaajan geïnstalleerd als verkenner. Hij werd assistent patrouille leider (APL) en patrouilleleider (PL) van de Eekhoornpatrouille. In 1938 werd hij voortrekker van de Gooise Zwervers, de stam van de groep. Zijn zus Hermanna Johanna ten Boom (1918-1950) werd in oktober 1939 welpenleidster bij Akela Ada van Keulen. De groep had een eigen band, de Heideparkband, en Kik was hier actief.

Tijdens de oorlog, toen Scouting verboden werd, stopte de groep niet. Kik nodigde alle leden uit bij de kampeerclub en de kampen gingen gewoon door. Hij werd als van student op de Utrechtse MTS, van school verwijderd omdat hij een anti-Duits versje in de schoolgang had opgeplakt. Elk jaar, tot 23 april 1944, organiseerde hij Sint Jorisvieringen. De groep ging, onder de naam De Woudlopers, illegaal door en kwam samen in het theehuis in de tuin van de familie Schadd aan de Soestdijkerstraatweg. De verkenners werden ingezet voor koerierswerk bij De Boodschappendienst.

Vanaf het begin van de oorlog was Kik samen met Gé Verheul al bij het verzetswerk betrokken dat aanvankelijk bestond uit het verspreiden van illegale lectuur, maar spoedig ook: spionage, overvallen op distributiekantoren, wapentransporten, hulp aan onderduikers en piloten. Kik was zeer actief in de Landelijke organisatie voor hulp aan onderduikers (LO).

In het verscholen stamgebouw “Het Behouden Huys” trainde hij andere scouts in handgevecht en smokkel technieken. Hier zat ook enige tijd een Britse piloot ondergedoken. Met valse Sicherheitsdienst (SD)

legitimatie wist hij een aantal mannen die bij de razzia in 1944 waren opgepakt, uit het sportpark vrij te krijgen. Voor juli 1944 werden in Hilversum militaire inlichtingen verzameld door enkele los naast elkaar staande groepen. Eén daarvan was de groep 'PHYLAX', waarvan Kik de leider was. Hij had diverse medewerkers waaronder zijn medescout Jan Mol. Kik reisde veel; naar Enschede met geld voor onderduikers, naar Friesland voor K.P. werk, naar de Veluwe met zendapparatuur, naar Limburg om Joden te verzorgen. Hij reisde bijna altijd alleen omdat hij niet wilde dat meer mensen risico's liepen.

Op 18 augustus 1944 werd hij, bij toeval, in Zeist opgepakt. Tijdens zijn arrestatie verzette hij zich en gebruikte zijn vuurwapen. Via Kamp Amersfoort, Kamp Vught en concentratiekamp Sachsenhausen kwam hij terecht in concentratiekamp Bergen Belsen. Op 31 mei 1945 is hij in het concentratiekamp Bergen Belsen op zijn 25e overleden.

Na de arrestatie van Kik ten Boom op 18 augustus 1944 viel groep 'PHYLAX uiteen. In augustus 1944 kreeg Gé Verheul van de provinciaal commandant Hilversum de opdracht een militaire inlichtingendienst voor de Orde Dienst in Hilversum te organiseren. Een aantal mensen die al bij Phylax actief waren, speelden hierbij een rol. Bob de Geus kreeg de gehele leiding van het verkenningswerk en werd in Hilversum bijgestaan door Jan Mol, Fe Tas en Nettie Tops. De beide dames konden zich vrijer bewegen dan de mannen en kregen gemakkelijker inside information. Voor het tekenen van de kaarten zorgde Jan Mol.

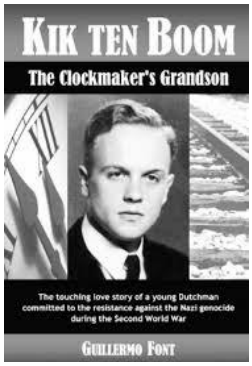

In 1957 werd in Hilversum een straat naar hem vernoemd. Aan de gevel van het huis aan de Stroelaan 8 hoek ten Boomstraat in Hilversum is een monument geplaatst.

Na de oorlog maken de groepen in Hilversum een enorme bloei door. Uit de Heidepark komt de Ten Boomgroep voort. Na de bloei in de tweede helft van de jaren veertig en begin jaren vijftig gaat het in de jaren zestig en zeventig minder met Scouting. De Ten Boom en Heidepark fuseren tot de Heidepark-ten Boomgroep. En in de eerste helft van de jaren zeventig fuseert de Heidepark-ten Boom met de Celliersgroep. Gekozen is toen voor de oorspronkelijke naam: Heideparkgroep.

De Argentijnse journalist, psycholoog en uitgever Guillermo Font raakte geïnteresseerd in de jonge Nederlandse verzetsstrijder Kik ten Boom. Hij schreef een boek over Kik, die met zijn verzetsgroep vanuit Haarlem en Hilversum en met behulp van vele familieleden en vrienden in de Tweede wereldoorlog honderden Joden en politieke tegenstanders uit handen van de Nazi's wist te houden. Op basis van getuigenissen van familieleden, vrienden en bekenden van Kik reconstrueerde Guillermo het verhaal van deze onbekende verzetsstrijder. Zijn boek 'Kik ten Boom, The Clockmaker's Grandson' wordt op 5 mei in de Singelkerk gepresenteerd.

Meer informatie

Christiaan Johannes ten Boom (oorlogsgravenstichting.nl)
Christiaan “Kik” Ten Boom (1920-1945) - Find a Grave-gedenkplek
Oudbruin 3.0 | Artikelen
Oudbruin 3.0 | Groep | Heidepark
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Portret Kik ten Boom
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Heideparkband 1938
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Het Behouden Huys.
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Gooische Zwervers voor de Stamhut.
Oudbruin 3.0 | Plakboek | Stamhut Het Behouden Huys, circa 1939.
Jan Kooger Speech.pdf (oudbruin.org)
Monument Kick ten Boom Hilversum - Hilversum - TracesOfWar.nl
Boekverslag Nederlands De schuilplaats door Corrie ten Boom (3e klas havo) | Scholieren.com
Hilversumse verzetsheld Kik ten Boom herdacht - Hilversum (nieuws.nl)
Vrijheidsmaaltijd met boekpresentatie - Doopsgezindamsterdam
Illegale padvindersactiviteiten in de Tweede Wereldoorlog (albertusperk.nl)
Geschiedenis | Scouting Heidepark
Opdat wij niet vergeten: verhalen van 25 verzetshelden van Hilversum - Pieter Broertjes, Margot Kistemaker - Google Boeken
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 25, 1939, no 9, 1939 » 1939-10 - Pag. 28 | Delpher
Guillermo Font. ‘Kik ten Boom, The Clockmaker’s Grandson’
Home - Netwerk Oorlogsbronnen
Geef gevangenen een gezicht
Rapport Inlichtingen Dienst, Hilversum (weggum.com)
Rapport Inlichtingen Dienst.pdf (englandspiel.eu)
De Gooi- en Eemlander » 04 mei 1957 - Art. 23 | Delpher

Foto Gooise Zwervers voor de stamhut 1939. Achterste rij: Joop Hahndiek, Kik ten Boom, Bram van Dam, Oubaas Repko, Hans Petersen Nobbe en Jan Glijn. Voorste rij: Gé Dorland, Evert Mager en Martin Grafhorst.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.